

Til Mikkel Warming og Økonomiudvalget

26-08-2010

Svar på spørgsmål fra Mikkel Warming vedr. "kommunens investeringer i selskaberne, der profiterer på de ulovlige bosættelser i Palæstina"

Sagsnr.
2010-121713

Dokumentnr.
2010-556390

Kære Mikkel

Sagsbehandler
Jasper Saaeby Voss

Du beder pr. mail d. 12. august 2010 om svar på følgende "spørgsmål vedrørende kommunens investeringer i selskaberne, der profiterer på de ulovlige bosættelser i Palæstina":

- 1) Er kommunens negativliste Ethix generelle liste, eller er den udarbejdet specifikt til Københavns Kommune?
- 2) Er der fuldstændig overensstemmelse mellem Ethix' anbefalinger og den negativliste, som investeringsforeningen arbejder efter?
- 3) Er det muligt, at få udleveret Ethix' egen negativliste i uredigeret form?
- 4) På negativlisten kan man læse, at Africa Israel Investments er på blacklistet på grund af "Byggeaktiviteter i strid med international humanitær lov". Hvorfor er Veolia og Alstom

Center for Økonomi og HR

Rådhuset, 2. sal, 39
1599 København V

Telefon
3366 2191

E-mail
JAV@okf.kk.dk

EAN nummer
5798009800206

www.kk.dk

- ikke på listen for samme overtrædelse?
- 5) Ethix udtaler sig på deres hjemmeside kritisk om Assa Abloy og andre selskabers involvering i de besatte områder. Hvorfor er Assa Abloy ikke på negativlisten? Se <http://www.ethix.se/nyheter/include2.asp?id=152>
  - 6) Ethix har i interviews gjort det klart, at byggeriet af letbanen i de besatte områder er i strid med FN-beslutninger og at selskaber som Veolia og Alstom derfor ikke kan godkendes efter de gældende screeningsregler. Hvorfor er Veolia og Alstom ikke på negativlisten? Se f.eks.: <http://www.samora.org/uploads/Adri-Nieuwhof-Ethix-interview-30-Sep-2008.pdf>
  - 7) Hvilke selskaber er på Ethix' observationsliste på grund af deres involvering i de besatte områder?
  - 8) Vil det være muligt at bede Ethix udarbejde en supplerende liste over selskaber, der er involveret i de ulovlige bosættelser, så samme måde som Ethix udarbejdede en supplerende liste over selskaber, der producerede atomvåben?
  - 9) I indstillingen står der, at Ethix er uafhængig. Hvordan er selskabets ejerforhold og hvilken tilhørsforhold har de til finanssektoren? (På deres hjemmeside kan man f.eks. læse at Den Danske Bank har et medlem af deres rådgivende råd)
  - 10) Har forvaltningen undersøgt andre screeningsværktøjer og – selskaber som f.eks. den hollandske/britiske Triodos Sustainable - Equity Fund, der efter sigende har verdens mest grundige screening?
  - 11) Hvilke andre selskaber end Ethix kunne Københavns Kommune vælge til screeningen og hvilke af disse har valgt at sortliste selskaber, der profiterer på de ulovlige bosættelser i Palæstina?

I en mail d. 16. august har du et tillægsspørgsmål:

- 12) Hvem giver Ethix input vedrørende negativlisten? Er det Københavns Kommune, Danske Invest eller tredjepart? Motivation: Det er lidt uklart, hvem Ethix formelt set arbejder for.

Økonomiforvaltningen har følgende svar

- 1) *Er kommunens negativliste Ethix' generelle liste, eller er den udarbejdet specifikt til Københavns Kommune?*

Ethix udarbejder ikke egentlige negativlister, men selskabsanalyser, dvs. rapporter, som investorer og kapitalforvaltere abonnerer på. Det er Ethix' opgave at indsamle informationer om selskaber fra såvel NGO'er, medier, politikere, retsinstanter og naturligvis også det eller de pågældende selskaber og at analysere faktuelle forhold på et oplyst og fyldestgørende grundlag.

Rapporterne anvendes efterfølgende af den enkelte investeringsvirksomhed i investeringsprocessen – i det her tilfælde Danske Bank / Danske Invest og dermed Københavns Kommune – til at træffe afgørelse om bl.a., hvilke selskaber, der skal på negativliste og dermed ekskluderes.

I implementeringen af Ethix' analyser benytter Danske Invest sig af dialog og yderligere analyse af enkelte problemstillinger, hvorefter der i givet fald sker en eksklusion, og dermed en optagelse på Danske Invest's negativliste.

Det er Danske Invest's ambition at implementere analysegrundlaget på en sådan måde, at sagerne er tilstrækkeligt belyst, og at en beslutning om eventuel ekskludering og optagelse på negativlisten foregår på et oplyst og fyldestgørende grundlag. På den eksisterende negativliste optræder der to selskaber, der er ekskluderet som følge af konventionsovertrædelse i de besatte områder.

- 2) *Er der fuldstændig overensstemmelse mellem Ethix' anbefalinger og den negativliste, som investeringsforeningen arbejder efter?*

Ethix udarbejder ikke egentlige negativlister, men selskabsanalyser.

Rapporterne anvendes efterfølgende af den enkelte investeringsvirksomhed i investeringsprocessen.

Analyser, der viser en dokumenteret og ikke adresseret overtrædelse af Danske Invest's SRI-politik, fører til kritisk dialog fra Danske Invest's / Ethix' side, og yderligere analyse af enkelte problemstillinger, hvorefter der i givet fald sker en eksklusion. Et selskab vil derfor blive optaget på Danske Invest's negativliste, hvis selskabet ikke adresserer de i Ethix' rapport nævnte problemområder.

- 3) *Er det muligt, at få udleveret Ethix' egen negativliste i uredigeret form?*

Rapporterne og anden service fra Ethix er ophavsretslig beskyttet og kan derfor ikke udleveres uden abonnement. Københavns Kommune har ikke abonnement på Ethix' rapporter og services.

- 4) *På negativlisten kan man læse, at Africa Israel Investments*

er på blacklisten på grund af ”Byggeaktiviteter i strid med international humanitær lov”. Hvorfor er Veolia og Alstom ikke på listen for samme overtrædelse?

Danske Invest oplyser navne på de selskaber, der fravælges. Selskaber, hvis behandling ikke er endeligt afsluttet, kommenteres ikke.

- 5) *Ethix udtaler sig på deres hjemmeside kritisk om Assa Abloy og andre selskabers involvering i de besatte områder. Hvorfor er Assa Abloy ikke på negativlisten? Se <http://www.ethix.se/nyheter/include2.asp?id=152>*

Ethix' opgave er at indsamle informationer om selskaber fra såvel NGO'er, medier, politikere, retsinstanser og naturligvis også det eller de pågældende selskaber og at analysere faktuelle forhold på et oplyst og fyldestgørende grundlag.

Det fremgår ikke af artiklen, at Assa Abloys aktiviteter entydigt har været i strid med FN-normer og -konventioner, som er Ethix' generelle benchmark og fundamentet for Danske Invests SRI politik. En anklage eller en kritisk rapport fra en eller flere NGO'er er ikke ensbetydende med, at selskabet bryder med f.eks. FN-konventionerne, men kan være udgangspunktet for en nærmere undersøgelse.

Det fremgår i øvrigt yderligere i artiklen, at selskabet har valgt at flytte sine aktiviteter ud af Vestbredden og ind i Israel.

- 6) *Ethix har i interviews gjort det klart, at byggeriet af letbanen i de besatte områder er i strid med FN-beslutninger og at selskaber som Veolia og Alstom derfor ikke kan godkendes efter de gældende screeningsregler. Hvorfor er Veolia og Alstom ikke på negativlisten? Se f.eks.: <http://www.samora.org/uploads/Adri-Nieuwhof-Ethix-interview-30-Sep-2008.pdf>*

Danske Invest oplyser navne på de selskaber, der fravælges. Selskaber, hvis behandling ikke er endeligt afsluttet, kommenteres ikke.

- 7) *Hvilke selskaber er på Ethix' observationsliste på grund af deres involvering i de besatte områder?*

Som nævnt udarbejder Ethix ikke egentlige negativlister, men selskabsanalyser, og Danske Invest oplyser kun navnene på de selskaber, der fravælges, og ikke de selskaber, hvis behandling ikke er endeligt afsluttet.

- 8) *Vil det være muligt at bede Ethix udarbejde en supplerende liste over selskaber, der er involveret i de ulovlige bosættelser, så samme måde som Ethix udarbejdede en*

supplerende liste over selskaber, der producerede atomvåben?

Danske Invest har oplyst, at en liste over ”selskaber, der er involveret i de ulovlige bosættelser”, at Ethix har udarbejdet en generel rapport om bosætter-problematikken. Rapporten koster 15.000 svenske kroner svarende til ca. 12.000 d.kr.

Økonomiforvaltningen har bedt kommunens rådgiver om at tage kontakt til Ethix for at afklare, om en sådan samlet liste over selskaber, som er omtalt kritisk i Ethix’ rapporter, evt. ville kunne udarbejdes: Det vil den kunne.

I forbindelse med bestillingen af en sådan liste over selskaber, der er involveret i de ulovlige bosættelser, er der en række overvejelser vedr. definitioner, som Økonomiudvalget skal forholde sig til, bl.a.:

- Hvilke aktiviteter i en bosættelse må ikke udføres? Alle, der er relateret til infrastruktur (evt. desuagtet, at de også kommer palæstinensere til gavn), almindelige husholdnings-aktiviteter, som salg af Coca-Cola etc.
- Er den kritiske aktivitets omfang i forhold til selskabets samlede aktivitet af betydning?
- Hvornår er aktiviteten uacceptabel? Når den forekommer kontinuerligt, sporadisk, eller når der er risiko for at forekomme?
- Hvornår er det bevist, at en aktivitet er uacceptabel? Er det en samlet vurdering af påstandene, eller er det, når en eller flere NGO’er tager en sag op?

Såfremt Økonomiudvalget beslutter, at Københavns Kommune fremover i større omfang selv skal researche, foretage etiske vurderinger, indgå i dialog med selskaber etc., vil Økonomiforvaltningen afsætte yderligere ressourcer til administration af området.

- 9) *I indstillingen står der, at Ethix er uafhængig. Hvordan er selskabets ejerforhold og hvilken tilhørsforhold har de til finanssektoren? (På deres hjemmeside kan man f.eks. læse at Den Danske Bank har et medlem af deres rådgivende råd)*

Ethix ejes af grundlæggerne, Ulrika Hasselgren, Tord Carlöf og Pernilla Ström, samt Wassum Investment Network, det Svenske ATP og Amundi Asset Management.

Ethix analyser foregår fuldstændigt uafhængigt af Danske Bank-koncernens indflydelse. Såfremt Danske Invest bliver gjort opmærksom på en sag af f.eks. en NGO, journalist eller andre, sendes denne information dog til Ethix.

En ansat i Danske Bank Sverige, Karin Reuterskiöld, sidder i Ethix rådgivningsudvalget. Ethix oplyser på deres hjemmeside, at medlemmerne af rådgivningsudvalget sidder ”in a personal capacity” og dermed ikke som repræsentanter for deres virksomheder.

- 10) *Har forvaltningen undersøgt andre screeningsværktøjer og – selskaber som f.eks. den hollandske/britiske Triodos Sustainable - Equity Fund, der efter sigende har verdens mest grundige screening?*

Økonomiforvaltningen har et overordnet kendskab til andre selskaber f.eks. GES og EIRIS, men har for nærværende ikke undersøgt dem nøjere. Det skal bemærkes, at Ethix er et velkendt og respekteret navn i branchen, og som blandt andet også anvendes af den Svenske Kirke og JØP.

- 11) *Hvilke andre selskaber end Ethix kunne Københavns Kommune vælge til screeningen og hvilke af disse har valgt at sortliste selskaber, der profiterer på de ulovlige bosættelser i Palæstina?*

Der er andre screeningleverandører på markedet. De største er formentligt Ethix, GES, EIRIS og Risk Metrics. Økonomiforvaltningen har for nærværende ikke kendskab til andre udbyderes screening-services i relation til Mellemøsten. Såfremt Økonomiudvalget beslutter det, vil Økonomiforvaltningen undersøge det nærmere.

- 12) *Hvem giver Ethix input vedrørende negativlisten? Er det Københavns Kommune, Danske Invest eller tredjepart? Motivation: Det er lidt uklart, hvem Ethix formelt set arbejder for.*

Ethix' analyser foregår uafhængigt af Københavns Kommune, Danske Bank og tredjepart. Input kommer fra bl.a. medier og NGOer. Såfremt Danske Invest bliver gjort opmærksom på en sag af f.eks. en NGO, journalist eller andre, sendes denne information dog til Ethix.